

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1853/2022
02.03.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Марија Александров, адвокат из ..., против туженог Металне индустрије „Алфа-плам“ ад, са седиштем у Врању, кога заступа пуномоћник Ангелина Андрејев, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5606/2021 од 17.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 02.03.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 5606/2021 од 17.03.2022. године и предмет **ВРАЊА** истом суду, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основог суда у Врању П1 156/21 од 18.10.2021. године поништено је решење о отказу уговора о раду због повреде радне обавеза Акционарског друштва Метална индустрија „Алфа-плам“ ад Врање, Ди бр. .../... од 13.11.2018. године којим је од стране послодавца тужиоцу АА запосленом на радном месту радник у ... у служби ... отказан уговор о раду од 27.02.2006. године са свим пратећим анексима, као незаконито, те је наложено туженом да тужиоца врати на рад и распореди на радно место радник у ... у ..., односно на послове и радне задатке који одговарају његовој врсти и степену стручне спреме и обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 178.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 5606/2021 од 17.03.2022. године преиначена је пресуда Основог суда у Врању П1 156/21 од 18.10.2021. године тако што је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се као незаконито поништи решење туженог Метална индустрија „Алфа-плам“ ад Врање Ди бр. .../... од 13.11.2018. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду од 27.02.2006. године са свим пратећим анексима, те да се наложи туженоме да тужиоца врати на рад и распореди на радно место радник у ... у Служби ..., односно на послове и радне задатке који одговарају његовој врсти и степену стручне спреме, као и да му на име трошкова парничног поступка плати износ од 178.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате, одбијен, као неоснован; обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 18.000,00 динара, са

законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке о трошковима поступка до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побјигану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11..18/20), па је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је код туженог био у радном односу на неодређено време, на пословима ... радника у ..., у Служби ..., на основу уговора о раду од 27.02.2006. године са анексима, а који му је отказан оспореним решењем туженог Ди бр. .../... од 13.11.2018. године, те му је радни однос престао са даном пријема решења. Овим решењем тужиоцу је стављена на терет повреда радне обавезе која се огледа у проневери, крађи и покушају крађе имовине друштва без обзира на вредност, а отказни разлог је заснован на члану 179. став 2. тачка 5. Закона о раду и члана 121. став 2. тачка 5. и члану 122. тачка 4. Колективног уговора туженог. Наиме, из овог решења произлази да је тужилац у три наврата у току септембра и октобра 2018. године извршио крађу имовине друштва без обзира на вредност, на тај начин што је без налога и противправно узимао од колеге ББ кутије са деловима (шарнири и тесто), те исте износио ван круга фабрике, камионима туженог. Доношењу оспореног решења претходило је упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду који је тужиоцу достављен 23.10.2018. године, а на који се он изјаснио писаним изјашњењем од 30.10.2018. године. У писаној изјави од 11.10.2018. године тужилац је признао повреду радне обавезе која му је спорним решењем стављена на терет. Решењем Вишег јавног тужилаштва у Врању од 01.10.2019. године одбијен је приговор туженог изјављен против решења Основног јавног тужилаштва у Врању Кт.бр.755/18 од 30.08.2019. године о одбачају кривичне пријаве поднете против осумњичених ББ, АА и ВВ због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 2. Кривичног законика, јер не постоје основи сумње да је учињено кривично дело за које се гони по службеној дужности.

Приликом саслушања пред првостепеним судом, у својству парничне странке, тужилац је негирао да је извршио повреду радне обавезе на начин како му је тужени ставио на терет, указујући да се радило о празним картонским кутијама, да је те кутије носио у магацин и стављао гумице у исте, а након тога у једном случају ставио у камион код ВВ, а у другом случају у камион код ГГ, те да су те гумице пратиле цеви и робу које су слате купцима, па самим тим никакве крађе није било. Изјаву о признању учињене повреде радне обавезе дао је тако што је изјаву лично писао, али је то радио под притиском чланова комисије, који се огледао у томе да је изјаву морао да напише јер би у супротном његов син, који је такође запослен код туженог, остао без посла. Иначе, у образложењу решења којим је одбачена кривична пријава наведено је да је

извршен увид у видео снимак, фотодокументацију и GPS руте везано за кривичну пријаву која се тиче кретања камиона ван предвиђене руте, као и приложене отпремнице, из које се једино може закључити да осумњичени јесу преносили одређене кутије, али се садржина кутија не може утврдити, нити је утврђено да се у њима налазио материјал који недостаје, нити су од стране лица којима је поверена провера камиона и запослених који излазе из круга фабрике утврђене било какве неправилности.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је поништио, као незаконито, оспорено решење туженог и наложио туженом да тужиоца врати на рад. Овакву одлуку првостепени суд је донео након што је саслушао тужиоца, законског заступника туженог и сведоке, те оценом њихових исказа закључио да тужени није доказао да је тужилац извршио повреду радне обавезе која му је оспореним решењем стављена на терет, пошто тужени не зна шта му је тачно украдено, у којим количинама и који је износ штете, у ситуацији када од стране радника обезбеђења, референта за безбедност на раду и непосредног руководиоца тужиоца није утврђен садржај кутија. Закључак првостепеног суда је и да је изјава тужиоца, којом је признао извршење, дата у специфичним околностима и у посебном психичком стању, те да не може бити доказ да је тужилац заиста крао имовину тужене.

Другостепени суд је, у седници већа, преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиоца одбио, при чему није прихватио оцену доказа и закључак првостепеног суда. Према становишту другостепеног суда, имајући у виду неспорно чињенично стање, тужилац је у три наврата (21.09.2018, 27.09.2018. године и 11.10.2018. године) без налога и противправно узимао од колеге ББ кутије са деловима (шарнири и тесто), те исте износио ван круга фабрике, камионима туженог, а што је у поступку пред послодавцем потврдио-признао својом изјавом од 11.10.2018. године, коју поткрепљује изјава запосленог ББ од 11.10.2018. године, а које је изјаве првостепени суд прочитао као доказ. Закључак другостепеног суда је да је тужилац учинио повреду радне обавезе која му је оспореним решењем стављена на терет и описаним чињењем формиран отказни разлог из члана 121. став 2. тачка 5. Колективног уговора туженог од 08.12.2017. године у вези са чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, па му је тужени правилно и законито изрекао меру престанка радног односа побижаним решењем.

Врховни касациони суд сматра да се основано ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд другачије оценио исказе сведока и странака у односу на првостепени суд, а што није могао да учини без заказивања расправе пред другостепеним судом.

Одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да другостепени суд одлучује о жалби, по правилу без расправе. Према члану 394. истог Закона другостепени суд ће пресудом преиначити другостепену пресуду ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је оно у првостепеној пресуди, ако је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе, а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима, ако је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда, ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право.

Из наведене законске одредбе произлази да другостепени суд није у могућности да другачије цени доказе изведене пред првостепеним судом ради преиначења првостепене пресуде. Ако не прихвати оцену доказа првостепеног суда и сматра да је због тога чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, другостепени суд је дужан да сам, на одржаној расправи, поново изведе доказе.

У конкретном случају, побијана пресуда другостепеног суда донета је у седници већа, тако што је другостепени суд другачије ценио исказе тужиоца и сведока изводећи закључак да је тужилац учинио повреду радне обавезе која му је побијаним решењем стављена на терет, супротно закључку првостепеног суда заснованом на примени правила о терету доказивања, да у конкретном случају није доказано да је тужилац извршио повреду те радне обавезе. Пошто је првостепени суд чињенично стање утврдио на основу непосредно изведених доказа, онда нема услова за преиначење првостепене пресуде у седници већа, другачијом оценом тих истих доказа, већ је другостепени суд био дужан да закаже расправу на којој ће, поновним извођењем доказа и саслушањем сведока да утврди битне чињенице за правилно одлучивање о тужбеном захтеву тужиоца. Другостепени суд није тако поступио, а морао је то да учини, имајући у виду и чињеницу да је у овом предмету већ једанпут била донета првостепена пресуда коју је апелациони суд укинуо.

Из наведених разлога примена материјалног права није могла бити оцењена, па је пресуда другостепеног суда укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће поступити по примедбама из овог решења, заказати расправу пред другостепеним судом и поновно извести доказе из првостепеног поступка, како би имао могућност да те доказе оцени на другачији начин у односу на првостепени суд, те да правилном применом материјалног права донесе нову и закониту одлуку.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић